

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства
Навчально-науковий центр післядипломної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

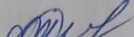
Проректор з навчово-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутингу
проф. Іваницьок С. В.

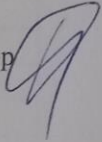
Протокол № 2 від 16.10. 2019 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
Управління розвитком підприємств
підготовки магістра
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Управління фінансово-
економічною безпекою

Луцьк – 2019

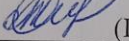
Програма навчальної дисципліни «Управління розвитком підприємств» підготовки магістра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073, за освітньо-професійної програми Управління фінансово-економічною безпекою

Розробник: Полінкевич О.М., завідувач кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства, д.е.н., професор

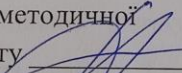
Рецензент: Ліпич Л.Г., декан факультету економіки та управління, д.е.н., професор

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри економіки, безпеки та інноваційної діяльності підприємства

протокол № 2 від 30.09. 2019 р.

Завідувач кафедри: (Полінкевич О.М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та управління
протокол № 2 від 02.10.2019 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (Бегун С.І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Полінкевич О.М., 2019 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування 073 Менеджмент Управління фінансово-економічною безпекою, Магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Лабораторні 0 год.
Індивідуальні 0 год.		
ІНДЗ: немає	Самостійна робота 120 год.	
	Консультації 14 год.	
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Підвищення ефективності української економіки неможливо без серйозної перебудови принципів і механізмів управління підприємствами. Традиційний функціональний підхід до управління концентрує увагу менеджменту на окремих завданнях, персоналі, структурі, тоді як власне процеси діяльності нерідко залишаються поза увагою. Таким чином, для сучасного фахівця в галузі управління вкрай необхідно засвоїти принципи, методи й інструменти управління стратегічними змінами та інноваціями на підприємстві.

Мета навчальної дисципліни «Управління розвитком підприємств» – забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок у здобувачів вищої освіти економічної спеціальності, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань з організації процесу управління розвитком підприємств.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Управління розвитком підприємств» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з теорією управління в організації (підприємстві); відпрацювання методики планування та впровадження комплексних змін; розвиток особистих здібностей щодо запровадження змін в організації (підприємстві).

Об'єктом навчальної дисципліни «Управління розвитком підприємств» є

діяльність підприємства як система взаємопов'язаних бізнес процесів.

Предметом навчальної дисципліни «Управління розвитком підприємств» є сукупність принципів, методів й інструментів управління підприємствами шляхом їх моделювання, впровадження, аналізу й удосконалення.

Пререквізити: до вивчення навчальної дисципліни «Управління розвитком підприємств» студент приступає, прослухавши всі загальнонаукові, гуманітарні та спеціальні навчальні дисципліни освітнього ступеня «бакалавр», зокрема такі, як «Інформатика», «Менеджмент», «Маркетинг».

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

основні чинники розвитку сучасного підприємства;
складові потенціалу розвитку підприємства;
критерії прийняття рішень щодо розвитку підприємства в умовах невизначеності;

елементи господарського механізму управління розвитком підприємства;
суб'єкт та об'єкт оцінки ефективності підприємства;

вміти:

вивчати та узагальнювати напрямки розвитку підприємства;
визначати місце управління розвитком у системи управління підприємством;
обирати стратегії розвитку підприємства в умовах конфлікту;
приймати оптимальні багатоцільові рішення щодо розвитку підприємства;
здійснювати аналіз внутрішніх та зовнішніх передумов розвитку підприємства;
здійснювати планування заходів з підвищення системної ефективності підприємства.

У процесі викладання навчальної дисципліни основна увага приділяється оволодінню студентами професійною компетентністю, що наведена в табл. 4.

Таблиця 4

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Назва компетентності	Складові компетентності
Здатність розуміти	Розуміти призначення і роль управління розвитком

основні поняття теорії управління розвитком підприємств, впроваджувати новітні підходи до управління підприємством, створювати моделі управління розвитком з використанням найпоширеніших стандартів моделювання, аналізувати й контролювати перебіг змін на підприємстві, а також вдосконалювати їх	підприємств
	Приймати обґрунтоване рішення щодо доцільності впровадження підходів до управління розвитком підприємств
	Класифікувати стратегічні зміни та інновації за різними ознаками
	Будувати ланцюжок створення цінності підприємства
	Здійснювати опис змін текстовим, табличним і графічним методами, здійснювати структурне моделювання стратегічних змін
	Обирати підхід до впровадження змін на підприємстві, впроваджувати сучасні концепції управління підприємством
	Контролювати перебіг змін на підприємстві, визначати перелік показників для виміру ефективності реалізації стратегічних змін
	Встановлювати методику вимірювання й розрахунку окремих параметрів реалізації змін, нормативні й фактичні значення показників ефективності їхньої реалізації, визначати недоліки розвитку й резерви підвищення ефективності їхньої реалізації
Обґрунтовувати підхід до вдосконалення кожної окремої стратегічної зміни підприємства, створювати умови для здійснення постійного вдосконалення окремих стратегічних змін чи діяльності підприємства в цілому, реалізовувати «проривні» методики вдосконалення розвитком підприємства	

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна може складатись з одного або кількох змістових модулів. Кількість змістових модулів визначається метою та змістом програми і не повинна перевищувати кількості кредитів, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни протягом семестру.

Структура навчальної дисципліни заочної форми навчання представляється у вигляді таблиці 5.

Таблиця 5

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Сутність управління розвитком підприємств					
Тема 1. Поняття і сучасні концепції	8		2	4	2

управління розвитком підприємства					
Тема 2. Потенціал розвитку підприємства та його діагностика	6			6	
Тема 3. Структура механізму управління розвитком підприємства	10			8	2
Тема 4. Принципи формування господарського механізму підприємства	10			8	2
Тема 5. Особливості формування альтернатив розвитку різних підприємств	10	2		8	
Тема 6. Загальна характеристика системної ефективності функціонування та розвитку підприємства	10	2		8	
Тема 7 Діагностика факторів системної ефективності	12	2		8	2
Разом за модулем 1	66	6	2	48	8
Змістовий модуль 2. ПРИЙНЯТТЯ ОПТИМАЛЬНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ З РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ТА КОНФЛІКТУ					
Тема 8. Оцінка системної ефективності розвитку підприємства	12		2	8	2
Тема 9. Прийняття оптимальних управлінських рішень в умовах конфлікту	10		2	8	
Тема 10 Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності	12			10	2
Тема 11. Багатокритеріальні ігрові моделі та прийняття рішень	10			10	
Тема 12 Оптимізація рішень в зовнішньоекономічній діяльності	10			10	2
Тема 13. Розвиток підприємства на основі оптимізації фінансових ризиків	10			10	
Тема 14. Управління стійким розвитком підприємства	12	2		10	
Тема 15 Управління розвитком підприємства в зоні біфуркації	6	2		4	
Разом за модулем 2	84	4	4	70	6
Всього годин:	150	10	6	120	14

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.

3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.

4. Підготовка до лабораторних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.

5. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

6. Презентація індивідуального завдання зі створення моделі існуючого бізнес-процесу підприємства та її вдосконалення з використанням нотацій IDEF0 та EPC (BPMN).

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 7.

Таблиця 7

Завдання для самостійної роботи студентів та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю СРС
Тема 1. Поняття циклічності економічного розвитку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання лабораторної роботи за темою «Побудова процесної моделі підприємства».	Презентація індивідуального завдання
Тема 2. Види економічних циклів	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 3. Способи діагностування економічних циклів на основі емпіричних економічних даних	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 4. Поняття фракталів	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 5. Визначення фрактальної розмірності динамічних рядів економічних даних	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 6. Інтерпретація показника Херста	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 7. Способи фільтрації економічних даних для виявлення циклів графічним методом	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання

Тема 8. Фільтр Ходріка-Прескотта	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
----------------------------------	---	--------------------------------------

Презентація здійснюється шляхом публічного виступу перед студентами. Група поділяється на підгрупи по 2–3 особи, які обирають одну із перелічених тем. Кожна група готує окремо презентацію та доповідає її. Електронний варіант презентації та доповідь групи (які не збігаються, оскільки презентація унаочнює елементи доповіді, а не дублює їх) здаються викладачу за день до визначеної дати презентації.

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Передбачає виконання однієї із запропонованих тем на вибір. Передбачається виконання графічного або обрахункового завдання згідно варіанту. Завдання виконується у межах індивідуальних консультацій.

1. Оцінити стан розвитку підприємства ПАТ «Енко»
2. Оцінити стан розвитку підприємства ПАТ «Геремно хліб»
3. Оцінити стан розвитку підприємства ПАТ «Богдан-Моторс»
4. Оцінити стан розвитку підприємства (на вибір студента)
5. Оцінити інноваційну діяльність підприємства (на вибір студента)
6. Описати систему управління підприємством (на вибір студента)

Завдання 1–5 виконуються у динаміці за 5 останніх років.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ (табл. 8). У цьому випадку підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів).
2. Виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів).
3. Модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 8

Поточний контроль (мах = 40 балів)															Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів		
Модуль 1														Модуль 2	Модуль 3			
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							ІНДЗ	МКР 1	МКР 2		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	10	20	40	100
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2				

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах	Оцінка
----------------	--------

за всі види навчальної діяльності	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гончаренко Е.Н. Устойчивое развитие предприятия: методология, механизмы, модели: монография / Е. Н. Гончаренко. – Одесса: Атлант, 2014. – 382 с.
2. Касьянова Н.В. Управління розвитком підприємства на основі кумулятивного підходу: концепція, моделі та методи: монографія / Н. В. Касьянова; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк: Купріянов В. С., 2011. – 375 с.
3. Тимофеев В.М. Управління розвитком підприємства: навч. посіб. для студ. екон. спец. / В.М. Тимофеев, Г.С. Черноіванова; Укр. інж.-пед. акад. – Х.: Скорпіон, 2009. – 135 с.

Додаткова:

4. Антошкіна Л.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч.-метод. посіб.: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.І. Антошкіна, О.Л. Горяча. – Донецьк: Юго-Восток, 2012. – 450 с.
5. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Пікус Р.В. та інші. Страхування: підручник / ред. В.Д. Базилевич; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К.: Знання, 2008. – 1019 с.
6. Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – 2-ге вид., випр. і допов. – Л.: Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 229 с.
7. Велика К.В. Розвиток інноваційно-орієнтованого промислового підприємства: фінансове та організаційне забезпечення: монографія / К. В. Велика, Т. І. Черкасова; Одес. нац. політехн. ун-т. – Одеса; Луганськ: Ноулідж, 2013. – 160 с.
8. Гибкое развитие предприятия: эффективность и бюджетирование / В. Н. Самочкин [и др.] ; отв. ред. В. Н. Самочкин; Академия народного хозяйства при Правительстве РФ. - 2 изд., доп. – М.: Дело, 2002. – 376 с.
9. Добикіна О.К. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. для самост. вивч. / О. К. Добикіна, Г. В. Ростовська; Донбас. держ. машинобуд. акад. – Краматорськ: ДДМА, 2010. – 92 с.
10. Єлецьких С.Я. Управління фінансово стійким розвитком підприємства: монографія / С.Я. Єлецьких; Нац. акад. наук України, Ін-т економіки пром-сті, Донбас. держ. машинобуд. акад. (ДДМА). – Краматорськ: ДДМА, 2012. – 475 с.

11. Пікус Р.В. Управління фінансовими ризиками: Навч. посіб. / Р.В. Пікус. – К.: Знання, 2010. – 598 с.
12. Практичні завдання з навчальної дисципліни "Потенціал і розвиток підприємства": для студ. напряму підгот. 0501 "Економіка і підприємництво" спец. 6.050100 "Економіка підприємства" всіх форм навч. / уклад. М. П. Мартіянова; Харківський національний економічний ун-т. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2007. – 38 с.
13. Раєвнева О.В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі / О. В. Раєвнева ; Н.-д. центр індустр. пробл. розв. НАН України, Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2006. – 496 с.
14. Реген В. Управление комплексным развитием предприятия / В. Реген, Е. А. Ткаченко. – СПб.: Издательство Вернера Регена, 2006. – 254 с.
15. Робоча програма навчальної дисципліни "Управління розвитком підприємства" для студентів спеціалізації "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" всіх форм навчання / Харк. нац. екон. ун-т ; [уклад. В. Д. Рогожин]. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 38 с.
16. Розвиток системи управління матеріальними ресурсами підприємства: монографія / [Хобта В. М. та ін.]; Держ. вищ. навч. закл. "Донец. нац. техн. ун-т". – Донецьк: ДВНЗ "ДонНТУ", 2012. – 143 с.
17. Сабадирьова А.Л. Потенціал і розвиток підприємства: Навч. посібник / А.Л. Сабадирьова, О.М. Бабій, Т.В. Куклінова, Д.Є. Салавеліс. – Одеса: ОНЕУ, ротاپринт, 2013. – 343 с.
18. Старостіна А.О., Кравченко В.А. Ризик-менеджмент: теорія та практика: Навч. посібник. – К.: Кондор; ІВЦ "Видавництво "Політехніка", 2004. – 200с.
19. Теорія та практика управління економічним розвитком підприємства: монографія: [в 2 т.] / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Кендюхова; Всеукр. спілка вчен.-економістів, Донец. нац. техн. ун-т. – Донецьк: ДВНЗ "ДонНТУ", 2013. – Т. 1 / [Кендюхов О. В. та ін.]. – 2013. – 343 с.
20. Філіппова С.В. Бюджетування як механізм управління розвитком машинобудівного підприємства: монографія / С. В. Філіппова, М. О. Ананська; Одес. нац. політехн. ун-т, Ін-т бізнесу, економіки та інформ. технологій, Каф. обліку, аналізу і аудиту. – Луганськ: Ноулідж, 2013. – 206 с.
21. Филипишин И.В. Развитие промышленного предприятия: целеполагание и управление изменениями: монография / И. В. Филипишин; Нац. акад. наук Украины, Ин-т экономики пром-сти. – Донецк: Ин-т экономики пром-сти НАНУ, 2012. – 315 с.
22. Управління розвитком підприємства в інтеграційних умовах: колект. монографія / [Г.С. Баламут та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. В. Гринько; Дніпропетр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпропетровськ: Біла К.О. [вид.], 2014. – 323 с.
23. Шегда А.В., Голованенко М.В. Ризики в підприємстві: оцінювання та управління. – К.: Знання, 2008. – 271 с.
24. Верба В.А. Управління розвитком компанії: навч. посіб. / В.А. Верба, О.М. Гребешкова. – К.: ХНЕУ, 2011. – 482 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття циклічності економічного розвитку
2. Види економічних циклів
3. Способи діагностування економічних циклів на основі емпіричних економічних даних
4. Поняття фракталів

5. Визначення фрактальної розмірності динамічних рядів економічних даних
6. Інтерпретація показника Херста
7. Способи фільтрації економічних даних для виявлення циклів графічним методом
8. Фільтр Ходріка-Прескотта
9. Онтологія управління розвитком підприємства
10. Поняття еволюції, функціонування та розвитку підприємства
11. Розвиток організації у контексті її базових категорій (процеси, ресурси/продукти/ механізми, структура, культура, управління)
12. Дескриптивне (описове.) та нормативне (ідеальне) розуміння розвитку підприємства
13. Принципи, функції і методи управління розвитком
14. Розвиток підприємства як об'єкт управління.
15. Розвиток підприємства як наслідок дії законів еволюції організації (несвідоме) та як наслідок прийняття спеціальних адміністративних (управлінських) рішень (свідоме).
16. Цілі та завдання розвитку підприємства.
17. Рушійні сили розвитку підприємства.
18. Основні чинники розвитку сучасного підприємства: просторові та часові.
19. Внутрішньоорганізаційні угоди та їх вплив на ефективність розвитку підприємства.
20. Сила тиску внутрішнього та зовнішнього середовища як чинник розвитку підприємства.
21. Визначення балансу очікувань між підприємством та іншими суб'єктами як основне завдання його гармонійного розвитку.
22. Альтернативи і вектори розвитку підприємства.
23. Різновиди розвитку: інтенсивний та екстенсивний, зовнішній і внутрішній, кількісний (зростання) та якісний (розвиток як такий).
24. Ландшафт бізнес-середовища та стратегічний простір розвитку підприємства.
25. Функціональні напрями розвитку: техніко-технологічний, соціальний, організаційний, діловий.
26. Передумови розвитку підприємства. Ідентифікація підприємства та його оточення.
27. Компетенції підприємства як відправна точка його розвитку.
28. Стратегічний простір розвитку підприємства та його конфігурація.
29. Взаємний вплив зовнішніх та внутрішніх передумов розвитку підприємства та можливості їх формування (створення).
30. Поняття потенціалу розвитку підприємства. Загальна характеристика потенціалу розвитку.
31. Структура потенціалу розвитку: основні елементи (виробничий, фінансовий, маркетинговий, організаційний потенціали та можливості зовнішнього середовища), взаємозв'язки, процеси.
32. Діагностування потенціалу розвитку підприємства.
33. Об'єкти діагностування: якісна характеристика змін зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.
34. Тріада діагностування розвитку підприємства: аналіз можливостей, характеристика стратегічних намірів та ідентифікація вимог ринку.

35. Оцінка відповідності рівня змін у внутрішньому середовищі підприємства якісним змінам її оточення.
36. Індикатори розвитку підприємства.
37. Формальні та неформальні показники розвитку організації.
38. Формальні результуючі індикатори (розмір підприємства, спектр диверсифікації продукту, фінансові показники діяльності, конкурентні переваги), формальні забезпечуючі індикатори (система управління, кваліфікація персоналу, стан техніко-технологічної бази підприємства), неформальні результуючі (стабільність, стійкість, мобільність діяльності підприємства, досягнення стратегічних цілей, узгодженість інтересів основних агентів, імідж підприємства), неформальні забезпечуючі індикатори (компетентність персоналу, розвиненість системи партнерських зв'язків, інформаційне забезпечення).
39. Управлінські орієнтири та критерії успішного розвитку підприємства.
40. Господарський механізм управління підприємством.
41. Визначення категорії "господарський механізм управління".
42. Характеристика фаз циклу управління підприємством.
43. Якісний аналіз елементів господарського механізму управління.
44. Кількісний аналіз елементів господарського механізму управління.
45. Управління ризиками на підприємстві.
46. Сутність ризиків та їх види. Різниця понять "ризик" та "невизначеність".
47. Зони ризиків залежно від втрат.
48. Економічна межа ризику на підприємстві.
49. Структура процесу управління ризиками.
50. Вибір методу впливу на ризики.
51. Методи творчого вирішення проблем у процесі управління підприємством.
52. Аналітичні та неаналітичні методи вирішення проблем.
53. Мозковий штурм (мозкова атака).
54. Синектика та види аналогій.
55. Метод контрольних запитань.
56. Метод морфологічного аналізу.
57. Когнітивні карти.
58. Сутність, мета, послідовність дій та використання кожного з методів.
59. Принципи господарського механізму на підприємстві.
60. Еквівалентність між метою та засобами її досягнення.
61. Урахування усіх аспектів діяльності на підприємстві.
62. Урахування змін внутрішнього та зовнішнього середовищ.
63. Узгодженість інтересів усіх учасників.
64. Здатність господарського механізму до розвитку.
65. Комплексність господарського механізму.
66. Економічні механізми підприємства.
67. Організаційні механізми підприємства.
68. Мотиваційні механізми підприємства.
69. Фінансові механізми підприємства.
70. Саморозвиток господарського механізму.
71. Взаємовигідність нововведень щодо співвідношення "ціна - якість".
72. Адаптивність господарського механізму.
73. Складність структури управління.

74. Альтернативи розвитку підприємства.
75. Визначення діапазону можливих моделей розвитку: від збереження існуючих позицій на ринку до зміни профілю діяльності.
76. Розробка можливих видів діяльності підприємства (з урахуванням можливостей власного виробництва та кооперування з іншими учасниками ринку).
77. Вибір "вектору розвитку" підприємства.
78. Стратегічне партнерство як форма розвитку підприємства.
79. Основні засади міжфірмової співпраці.
80. Передумови формування та типологія стратегічних альянсів.
81. Стратегічні наслідки створення альянсів для їх учасників.
82. Моделі поведінки підприємства за умов стратегічних союзів.
83. Напрями і масштаби стратегічних змін за різних форм партнерських взаємин.
84. Сфери поширення стратегічних альянсів.
85. Розвиток підприємства за рахунок внутрішніх резервів.
86. Напрями внутрішнього розвитку підприємства.
87. Особливості внутрішнього розвитку залежно від типу підприємства.
88. Функціональні напрями розвитку підприємства.
89. Розвиток підприємства у контексті структури внутрішнього середовища.
90. Вибір "векторів" розвитку підприємства за рахунок внутрішніх резервів.
91. Методологічні аспекти дослідження системної ефективності.
92. Проблеми оцінки системної ефективності підприємства.
93. Використання методів системного підходу та кваліметрії щодо ефективності функціонування та розвитку підприємства.
94. Характеристика суб'єкта та об'єкта оцінки підприємства. Логіка оцінок.
95. Онтогенез категорії "ефективність".
96. Етимологія категорії "ефективність".
97. Теорія оцінювання.
98. Недоліки та переваги сучасних підходів щодо визначення ефективності підприємства.
99. Визначення системної ефективності.
100. Різниця між категоріями якість та ефективність.
101. Модель функціонування підприємства.
102. Визначення категорії "системна ефективність".
103. Результативність підприємства.
104. Життєвий цикл результату.
105. Види цілей. Рівень досягнення цілей. Процес об'єктивізації цілей. Процес цілепокладання.
106. Типи ієрархічних структур. Методи узгодження цілей.
107. Ресурсоємність і ресурсовіддача.
108. Трансакційні та альтернативні витрати.
109. Інтелектуальні ресурси.
110. Калькулювання виробничої та повної собівартості.
111. Характеристика методів калькулювання собівартості.
112. Функціонально-вартісний аналіз; завдання, форми та особливості.
113. Послідовність проведення функціонально-вартісного аналізу.

114. Оперативність. Своєчасність. Відтворювальний цикл підприємства. Швидкодія системи. Стійкість циклів і процесів. Використання кривої засвоєння.
115. Якість потенціалу як джерела ефективності підприємства.
116. Архітектура потенціалу. Загальна структура техніко-технологічної бази підприємства.
117. Основні показники техніко-економічного рівня виробництва.
118. Якість трудового потенціалу підприємства.
119. Функціональна організованість підприємства.
120. Узгодженість підсистем та елементів підприємства. Актуалізація функцій.
121. Дилема зосередження та лабільності функцій. Нейтралізація дисфункцій.
122. Структура системної ефективності. Інтегральний показник системної ефективності підприємства.
123. Комплексні умови виникнення системної ефективності підприємства.
124. Фактори впливу на формування ефективного результату.
125. Цільові нормативи та соціально-економічні індикатори розвитку підприємства.
126. Методи формування комплексного показника системної ефективності. Метод теорії корисності.
127. Метод векторної оптимізації. Методи ситуаційного управління та моделювання.
128. Сутність, мета, послідовність дій та використання кожного з методів.
129. Поняття теоретико-ігрової моделі.
130. Класифікація інформаційних ситуацій. Інгредієнт функціонала оцінювання. Функція ризику.
131. Зведення економічних ситуацій до ігрових задач. Скінченні ігри з нульовою сумою.
132. Дилема ув'язненого та олігопольні ринки.
133. Гра у "старі" та "нові" товари.
134. Планування структури посівних площ.
135. Інвестування капіталу. Ігрова модель задачі побудови портфелю активів. Формування валютного кошика.
136. Формування портфелю інвестиційних проектів.
137. Розв'язування матричної гри в чистих стратегіях.
138. Застосування змішаних стратегій для розв'язування антагоністичних ігор.
139. Особливості побудови платіжної матриці для гри з природою.
140. Прийняття рішень за заданого розподілу ймовірності.
141. Критерій Байеса та його модифікації.
142. Критерій мінливості (варіації) значень елементів функціонала оцінювання.
143. Прийняття рішень за невідомого розподілу ймовірності. Критерії Вальда та Севіджа.
144. Принцип максимальної визначеності Гіббса-Джейнса.
145. Сутність проблеми прийняття багатокритеріальних рішень. Постановка багатокритеріальної задачі.
146. Концептуальні проблеми, пов'язані з розв'язанням багатокритеріальних задач. Визначення області компромісу.
147. Вибір схеми компромісу та відповідного їй принципу оптимальності. Нормалізація критеріїв. Урахування пріоритету.

148. Способи нормалізації. Зміна інгредієнта.
149. Нормалізація зі збереженням одиниць вимірювання. Відносна нормалізація. Природна нормалізація.
150. Способи відображення пріоритету. Ряд пріоритету. Ряд бінарних відношень пріоритету. Вектор вагових коефіцієнтів пріоритету.
151. Особливості прийняття рішень в зовнішньоекономічній діяльності.
152. Поняття валютного ризику як загрози втрат пов'язаних зі зміною курсів іноземних валют.
153. Види валютного ризику (операційний, трансляційний, прямий економічний, опосередкований економічний).
154. Управління валютними ризиками.
155. Форфетування як засіб управління валютним ризиком. Методи страхування валютних ризиків.
156. Формування "валютного кошика".
157. Оцінка ризику на основі аналізу фінансового стану підприємства.
158. Групи показників, що застосовуються при оцінці фінансового стану підприємства (ліквідності та платоспроможності, фінансової стійкості, оборотності, ефективності використання активів).
159. Сутність застосування моделі оцінки капітальних активів (МОКА) при оцінці фінансових ризиків.
160. Моделі формування оптимального портфелю цінних паперів (модель Марковіца, модель Тобіна).
161. Класифікація факторів, що впливають на стійкий розвиток підприємства.
162. Діагностика втрати стійкості в умовах невизначеності.
163. Формування механізму стійкого розвитку підприємства.
164. Модель управління стійким розвитком підприємства.
165. Використання нечітко-множинного підходу для моделювання та оцінювання стійкості розвитку підприємства.
166. Необхідність управління біфуркацією промислового підприємства.
167. Дослідження стану нерівноваги підприємства.
168. Механізм управління біфуркацією промислового підприємства.
169. Управління розвитком підприємства в області детермінованого хаосу.